
Dokument ta' sessjoni

A8-0216/2016

23.6.2016

***

RAKKOMANDAZZJONI

dwar l-abbozz ta' deċiżjoni tal-Kunsill dwar il-konklużjoni tal-Protokoll għall-Ftehim bejn il-Komunità Ewropea u l-Istati Membri tagħha, min-naħa l-waħda, u l-Konfederazzjoni Żvizzera, min-naħa l-oħra, dwar il-moviment liberu tal-persuni, rigward il-partecipazzjoni tar-Repubblika tal-Kroazja bħala Parti Kontraenti, wara l-adeżjoni tagħha mal-Unjoni Ewropea (COM14381/2013 – C8-0120/2016 – 2013/0321(NLE))

Kumitat għall-Impjiegi u l-Affarijiet Soċjali

Rapporteur: Danuta Jazłowiecka

Tifsira tas-simboli użati

- * Proċedura ta' konsultazzjoni
- *** Proċedura ta' approvazzjoni
- ***I Proċedura legiżlattiva ordinarja (1-ewwel qari)
- ***II Proċedura legiżlattiva ordinarja (it-tieni qari)
- ***III Proċedura legiżlattiva ordinarja (it-tielet qari)

(It-tip ta' proċedura jiddependi mill-bażi legali proposta mill-abbozz ta' att.)

WERREJ

Pagna

ABBOZZ TA' RIŻOLUZZJONI LEĠIŻLATTIVA TAL-PARLAMENT EWROPEW	5
ĠUSTIFIKAZZJONI QASIRA	6
RIŻULTAT TAL-VOTAZZJONI FINALI FIL-KUMITAT RESPONSABBLI	10
VOTAZZJONI FINALI B'SEJĦA TAL-ISMIJET FIL-KUMITAT RESPONSABBLI.....	11

ABBOZZ TA' RIŻOLUZZJONI LEGIŻLATTIVA TAL-PARLAMENT EWROPEW

dwar l-abbozz ta' deċiżjoni tal-Kunsill dwar il-konklużjoni tal-Protokoll għall-Ftehim bejn il-Komunità Ewropea u l-Istati Membri tagħha, min-naħa l-waħda, u l-Konfederazzjoni Żvizzera, min-naħa l-oħra, dwar il-moviment liberu tal-persuni, rigward il-parteeċipazzjoni tar-Repubblika tal-Kroazja bhala Parti Kontraenti, wara l-adeżjoni tagħha mal-Unjoni Ewropea 2013/0321(NLE))

(Approvazzjoni)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-abbozz ta' deċiżjoni tal-Kunsill (14381/2013),
  - wara li kkunsidra l-abbozz ta' deċiżjoni tal-Kunsill (14381/2013),
  - wara li kkunsidra l-Protokoll mal-Ftehim bejn il-Komunità Ewropea u l-Istati Membri tagħha, min-naħa l-waħda, u l-Konfederazzjoni Żvizzera, min-naħa l-oħra, dwar il-moviment liberu tal-persuni, rigward il-parteeċipazzjoni tar-Repubblika tal-Kroazja bhala Parti Kontraenti wara l-adeżjoni tagħha mal-Unjoni Ewropea (14382/2013),
  - wara li kkunsidra t-talba għal approvazzjoni pprezentata mill-Kunsill skont l-Artikolu 217, l-Artikolu 218(6), punt (a) u l-Artikolu 218(8), it-tieni subparagrafu, tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (C8-0120/2016),
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 99(1), l-ewwel u t-tielet subparagrafi, l-Artikolu 99(2) u l-Artikolu 108(7) tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
  - wara li kkunsidra r-rakkomandazzjoni tal-Kumitat għall-Impjiegi u l-Affarijiet Soċjali (A8-0216/2016),
1. Jagħti l-approvazzjoni tiegħu għall-konklużjoni tal-protokoll;
  2. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu sabiex jgħaddi l-pożizzjoni tal-Parlament lill-Kunsill, lill-Kummissjoni u lill-gvernijiet u lill-parlamenti tal-Istati Membri u tal-Konfederazzjoni Żvizzera.

ĠUSTIFIKAZZJONI QASIRA

I. Ftehimiet Bilaterali - informazzjoni ta' sfond

Minhabba l-vicinanza geografika u kulturali tagħha, u speċjalment minhabba l-importanza politika u ekonomika tagħha, l-UE bit-28 Stat Membru tagħha hija l-aktar siehba importanti tal-Iżvizzera. Komparattivament, permezz ta' firxa wiesgħa ta' ftehimiet, l-UE għandha rabtiet aktar mill-qrib mal-Iżvizzera milli ma' kwalunkwe pajjiż ieħor li mhuwiex fiż-Żona Ekonomika Ewropea (ŻEE). Filwaqt li l-Iżvizzera hija r-4 l-akbar siehba kummerċjali tal-UE, wara l-Istati Uniti, iċ-Ċina u r-Russja, l-UE hija l-akbar siehba tal-Iżvizzera. Aktar minn 1 miljun ċittadin tal-UE jgħixu fl-Iżvizzera, u 230 000 oħra jaqsmu l-fruntiera kuljum biex imorru x-xogħol. Madwar 430 000 ċittadin Żvizzeru jgħixu fl-UE. Bid-dhul tar-Rumanija, tal-Bulgarija u tal-Kroazja fl-UE, is-suq intern kiber iktar u lahaq kważi 505 miljun persuna u sar saħansitra iktar importanti għas-siehba Żvizzeri tagħna.

B'segwitu tar-rifjut tal-Iżvizzera għall-adeżjoni tal-Ftehim ŻEE fl-1992 u peress huma reċiprokament konxji tal-importanza essenzjali ta' kooperazzjoni, giet innegożjata sensiela ta' ftehimiet bilaterali (l-hekk imsejha Ftehimiet Bilaterali I). Dawn il-ftehimiet koprew il-moviment liberu tal-persuni, it-trasport fit-toroq, it-trasport bl-ajru, l-agrikoltura, ir-riċerka, kif ukoll l-ostakoli tekniċi għan-negożju u l-kuntratti pubbliċi, u daħlu fis-sehħ fl-1 ta' Ġunju 2002.

Tieni pakkett ta' Ftehimiet (il-Ftehimiet Bilaterali II) gie nnegożjat sa minn Ġunju 2002 u ffirmat fl-2004. Dan il-pakkett jinkludi disa' ftehimiet differenti li jikkonċernaw it-tassazzjoni tat-tfaddil, il-kooperazzjoni fil-ġlieda kontra l-frodi, l-assoċjazzjoni tal-Iżvizzera mal-acquis ta' Schengen, il-partecipazzjoni tal-Iżvizzera fir-Regolamenti "Dublin" u "Eurodac", il-kummerċ ta' prodotti agrikoli pprocessati, il-partecipazzjoni Żvizzeri fl-Aġenzija Ewropea għall-Ambjent u fin-netwerk Ewropew tal-Osservazzjoni għall-Infurmazzjoni fuq l-Ambjent (EIONET), il-kooperazzjoni statistika, il-partecipazzjoni Żvizzeri fil-programmi Media plus u Media training, u ftehim dwar ħelsien minn taxxa doppja għall-pensjonanti tal-istituzzjonijiet Komunitarji.

Fil-politika Ewropea tagħha, l-Iżvizzera dejjem immirat li ssahħaħ ir-relazzjonijiet mal-UE, bi kważi 20 ftehim prinċipali u iktar minn 120 ftehim bilaterali stabbiliti u vvalidati minn nazzjon Żvizzeru permezz ta' seba' referenda mis-sena 2000.

II. Moviment liberu tal-persuni

Il-Ftehim dwar il-moviment liberu tal-persuni, iffirmat taħt il-Ftehim Bilaterali I, ta liċ-ċittadini tal-partijiet kontraenti d-dritt li jidhlu, jgħixu u jaħdmu fit-territorji rispettivi billi abolixxa reċiprokament il-parti l-kbira tar-restrizzjonijiet. Madankollu, sabiex jibbenefikaw b'mod sħiħ mid-drittijiet imsemmija hawn fuq, huwa meħtieġ kuntratt ta' impjeg jew ta' servizz jew il-pussess ta' mezzi finanzjarji suffiċjenti u ta' assigurazzjoni. L-objettiv ta' dan il-Ftehim kien li jiġu stabbiliti bejn l-Unjoni u l-Iżvizzera regoli ekwivalenti għal dawk previsti fl-acquis communautaire, li jippermettu li wiehed jidhol, jirrisjedi, jaħdem, jistabbilixxi ruhu bħala impjegat għal rasu, jistudja, jintroduċu d-dritt għas-sigurtà soċjali u jippermettu l-istess kondizzjonijiet ta' għajxien, impjeg u xogħol bħal dawk li jingħataw liċ-ċittadini. Barra minn hekk, l-objettiv tal-Ftehim kien li jiffacilita l-provvisti tas-servizzi fit-territorju tal-partijiet kontraenti.

Dan il-Ftehim kien soġġett għal ċerti dispożizzjonijiet tranzitorji, li gradwalment ippermetta lill-UE u l-Iżvizzera kollha biex jibbenefikaw mill-moviment liberu.

Il-Ftehim Bilaterali I fih ukoll klawżola fundamentali ta' giljottina, li tiddikjara li, jekk kwalunkwe waħda mis-seba' trattati jridu jiġu tterminati, kull waħda mit-Trattati tintemm awtomatikament, kif ukoll klawżola ta' sospensjoni, li tipprovdi li l-Partijiet Kontraenti jintrabtu li ma jadottawx miżuri restrittivi ulterjuri fir-rigward taċ-ċittadini ta' xulxin fl-oqsma koperti minn dan il-Ftehim.

III. Il-Protokoll għall-Ftehim dwar il-Moviment Liberu tal-Persuni

Il-Ftehim dwar il-Moviment Liberu tal-Persuni, iffirmit fl-2000 taħt il-Ftehim Bilaterali I u li daħal fis-seħħ mill-1 ta' Ġunju 2002, ġie ffirmat bejn l-Iżvizzera u l-UE-15. Il-Ftehim dwar il-Moviment Liberu tal-Persuni huwa l-uniku wiehed li ma ġiex estiż awtomatikament għall-Istati Membri l-godda wara t-tkabbir tal-UE fl-1 ta' Mejju 2004. Għaldaqstant, il-Ftehim ġie emendat permezz ta' Protokoll u estiż għar-Repubblika Ċeka, Ċipru, l-Estonja, il-Latvja, il-Litwanja, Malta, il-Polonja, is-Slovenja, is-Slovakkja u l-Ungerija. L-ewwel Protokoll għal dan il-Ftehim daħal fis-seħħ fl-1 ta' April 2006. Kull wiehed mill-Protokoll segwa l-mudell tal-Ftehim mal-UE 15, u stabbilixxa rispettivament kwoti, arrangamenti għall-aċċess għas-suq tax-xogħol, restrizzjonijiet u klawżoli protettivi.

Skont l-adeżjoni mal-Unjoni Ewropea tal-Bulgarija u r-Rumanija fl-1 ta' Jannar 2007, il-Ftehim ġiet emendat għal darb'ohra, u daħal fis-seħħ fl-2009 bħala l-Protokoll II.

Bl-adeżjoni tal-Kroazja fl-Unjoni Ewropea fl-2013, ingħata bidu għall-Protokoll III. Madankollu, b'konsegwenza tar-Referendum "Kontra l-immigrazzjoni tal-massa" tad-9 ta' Frar 2014, dan ġie inizzjalment ibblukkat. Bħala reazzjoni, l-UE ssuspendiet in-negozjati dwar diversi ftehimiet mal-Iżvizzera, inkluż il-Programm Qafas għar-Riċerka u l-Innovazzjoni "Orizzont 2020" u l-programm ta' skambju tal-istudenti "Erasmus+". Madankollu, fl-4 ta' Marzu 2016, l-Iżvizzera u l-UE ffirmaw il-Protokoll III li jestendi l-Ftehim dwar il-Moviment Liberu tal-Persuni għall-Kroazja.

Il-Protokoll III prezenti jeħtieġ, bi tqabbil ma' dawk preċedenti, l-approvazzjoni tal-Parlament Ewropew.

IV. Il-Protokoll prezenti

Huwa previst li għal perjodu ta' 7 snin mid-dhul fis-seħħ tal-Protokoll, l-Iżvizzera tista' tillimita l-aċċess ta' ċittadini Kroati fis-suq tax-xogħol (kwoti, prijorità lil haddiema lokali, il-kontroll tal-kundizzjonijiet tax-xogħol u tas-salarji). Matul l-aħħar sentejn ta' dan il-perjodu tranzitorju, ir-restrizzjonijiet iridu jiġu aċċettati mill-Kumitat Kongunt Żvizzera-UE.

F'dak li jirrigwarda r-restrizzjonijiet għas-suq tax-xogħol, l-Iżvizzera tista' żżomm limiti kwantitattivi fir-rigward tal-aċċess minn haddiema impjegati fl-Iżvizzera u għal persuni li jaħdmu għal rashom li huma ċittadini tal-Kroazja għaž-żewġ kategoriji ta' residenza li ġejjin: a) residenza għal perjodu ta' aktar minn erba' xhur u inqas minn sena; b) residenza għal perjodu ugwali għal, jew aktar minn, sena.

Il-limiti kwantitattivi huma stipulati għal kull sena tal-perijodu ta' implimentazzjoni tal-Protokoll ta' seba' snin. Il-kwoti għal kull sena huma progressivi sabiex l-Iżvizzera tista' tiftaħ

gradwalment, sena b'sena, is-suq tax-xogħol tagħha għall-ħaddiema Kroati.

Dispożizzjonijiet addizzjonali huma stabbiliti sabiex l-Iżvizzera u l-Kroazja jżommu l-kontrolli fuq il-prijorità tal-ħaddiema integrati fis-suq regolari tax-xogħol u fuq il-kondizzjonijiet tal-paga u tax-xogħol applikabbli għaċ-ċittadini tal-Parti Kontraenti l-oħra kkonċernata.

Il-Kroazja għandha tkun intitolata li tintroduci l-istess limitazzjonijiet kwantitattivi għal ċittadini Żvizzeri għall-istess perjodi. Klawżola ta' salvagwardja finali importanti tindika li fi tmiem tal-perjodu ta' 7 snin tal-Protokoll, l-Iżvizzera għandu jkollha l-opportunità għal tliet snin oħra, biex tattiva unilateralment il-klawżola ta' salvagwardja kontra ċittadini Kroati sabiex tillimita n-numru ta' permessi ta' residenza li jippermettulhom li jaħdmu. Dispożizzjonijiet speċifiċi huma stabbiliti għal dan l-għan.

Il-perjodu ta' tranżizzjoni totali bi klawżola ta' salvagwardja – jekk applikabbli – huwa għalhekk ta' 10 snin mid-data tad-dħul fis-seħħ ta' dan il-Protokoll.

V. Votazzjoni pubblika fid-9 ta' Frar 2014 "Kontra l-immigrazzjoni tal-massa"

Fid-9 ta' Frar 2014, b'50.3 % tal-voti u l-maġġoranza tal-cantons, inizjattiva popolari pprezentata mill-Grupp tal-Partit Popolari Żvizzeru, intitolata "Kontra l-immigrazzjoni tal-massa", giet adottata f'referendum min-nazzjon Żvizzeru. L-element prinċipali tal-inizjattiva kien l-introduzzjoni ta' Artikolu 121a ġdid fil-Kostituzzjoni Federali Żvizzeri. L-elementi prinċipali ta' dan l-Artikolu kienu qed jiddikjaraw li l-Iżvizzera tirregola b'mod awtonomu l-immigrazzjoni, ir-restrizzjonijiet u l-kwoti fuq il-permessi ta' residenza bbażati fuq l-interessi ekonomiċi ġenerali tal-Iżvizzera, u li n-negożji huma obbligati li jagħtu prijorità liċ-ċittadini Żvizzeri meta jimpjegaw il-ħaddiema. Barra minn hekk, dak li huwa importanti ħafna għall-Ftehim UE-Żvizzeri, l-inizjattiva "Kontra l-immigrazzjoni tal-massa" sostniet li l-ebda trattat jew ftehim internazzjonali ma jista' jikser l-artikolu ġdid li gie introdott.

Fil-prattika, l-Artikolu 121a tal-Kostituzzjoni għandu l-għan li jpoġġi limiti fuq l-immigrazzjoni lejn l-Iżvizzera, jerga' jintroduci kwoti għall-barranin u jitlob għan-negożjar mill-ġdid tal-Ftehim dwar il-Moviment Liberu tal-Persuni fi hdan l-UE. Bl-adozzjoni tiegħu, il-Kunsill Federali għandu tliet snin biex jimplimenta miżuri sabiex jintlaħqu dawn l-għanijiet, jiġifieri sa Frar 2017. Madankollu għandu jiġi enfasizzat li **l-Artikolu 121a mhuwiex kompatibbli mal-Ftehim dwar il-Moviment Liberu tal-Persuni**.

F'Lulju 2014, ittra li titlob ir-reviżjoni tal-Ftehim dwar il-Moviment Liberu tal-Persuni intbagħtet lis-Servizz Ewropew għall-Azzjoni Esterna, responsabbli għall-ġestjoni tal-Ftehim bejn l-UE u l-Iżvizzera dwar il-Moviment Liberu tal-Persuni. Rispons immedjat intbagħat mir-Rappreżentant Għoli tal-Unjoni għall-Affarijiet Barranin u l-Politika ta' Sigurtà, is-Sinjura Catherine Ashton, wara konsultazzjonijiet mal-Istati Membri, li ssottolinja li n-negożjar mill-ġdid tal-prinċipju tan-nondiskriminazzjoni, li jinkludi t-trattament ugwali, bil-għan li jiġu introdotti limiti kwantitattivi u kwoti, flimkien ma' preferenza għaċ-ċittadini Żvizzeri jkun f'kontradizzjoni fundamentali għall-Ftehim u li, konsegwentement, l-UE ma taqbilx ma' ebda revizzjoni f'dan ir-rigward.

B'kunsiderazzjoni tal-klawżola ta' giljottina u l-ħtieġa li jiġu rrispettati t-termini tal-Ftehim, issa qed isiru konsultazzjonijiet ma' rappreżentanti Żvizzeri biex tinstab soluzzjoni aċċettabbli għaž-żewġ naħat, possibbilment abbażi ta' interpretazzjoni tal-Artikolu 14.2 tal-Ftehim, li

jipprevedi li, f'każ ta' "diffikultajiet serji ekonomiċi u soċjali", il-Kumitat Kongunt jista' jeżamina miżuri adatti sabiex tiġi rimedjata s-sitwazzjoni.

Jeħtieġ li fix-xhur li ġejjin tinstab soluzzjoni fir-rigward tal-konsegwenzi tal-imsemmi referendum. B'kont meħud li d-deċiżjoni awtonoma tal-Iżvizzera tista' tikkawża t-terminazzjoni tal-Ftehim Bilaterali I, hija mbaġħad ir-responsabilità tal-Konfederazzjoni Żvizzera biex tipproponi soluzzjoni aċċettabbli.

VI. Il-pożizzjoni tar-Rapporteur

L-Iżvizzera tibbenefika b'mod komparabbli għall-Istati Membri tal-UE mis-suq intern u mit-tkabbir tiegħu, li ripetutament kien iddikjarat mill-kontroparti Żvizzera¹ u enfasizzat fl-analizi Żvizzera tal-konsegwenzi tat-terminazzjoni tal-Ftehimiet Bilaterali I². M'hemm l-ebda dubju, li kemm il-Kroazja kif ukoll l-Iżvizzera se jibbenefikaw mill-iffirmar ta' dan il-Protokoll III, li jieħdu vantaġġ politikament, ekonomikament u kulturalment minn suq intern akbar fejn il-moviment liberu huwa element kruċjali.

Għal dawn ir-raġunijiet kollha, ir-rapporteur tappoġġa l-Protokoll għal dan il-Ftehim u tirrakkomanda li jingħata l-kunsens.

---

¹ L-Economiesuisse, li hija l-unjoni Żvizzera tal-kumpanniji, tiddefinixxi l-Ftehimiet bilaterali bħala "indispensabbli u inevitabbli", b'mod speċjali bl-aċċess għas-swieq tal-Istati Membri l-ġodda;

²https://www.seco.admin.ch/seco/fr/home/Aussenwirtschaftspolitik_Wirtschaftliche_Zusammenarbeit/Wirtschaftsbeziehungen/Wirtschaftsbeziehungen_mit_der_EU/wirtschaftliche-bedeutung-der-bilateralen-i/volkswirtschaftliche-auswirkungen-eines-wegfalls-der-bilateralen.html

**RIŻULTAT TAL-VOTAZZJONI FINALI
FIL-KUMITAT RESPONSABBLI**

Data tal-adozzjoni	21.6.2016
Riżultat tal-votazzjoni finali	+: 44 -: 2 0: 0
Membri preżenti għall-votazzjoni finali	Laura Agea, Guillaume Balas, Tiziana Beghin, Brando Benifei, Vilija Blinkevičiūtė, Enrique Calvet Chambon, David Casa, Ole Christensen, Martina Dlabajová, Lampros Fountoulis, Elena Gentile, Arne Gericke, Marian Harkin, Czesław Hoc, Danuta Jazłowiecka, Jan Keller, Ádám Kósa, Jérôme Lavrilleux, Jeroen Lenaers, Javi López, Morten Løkkegaard, Thomas Mann, Dominique Martin, Emilian Pavel, Georgi Pirinski, Marek Plura, Terry Reintke, Sofia Ribeiro, Anne Sander, Sven Schulze, Romana Tomc, Yana Toom, Marita Ulvskog, Renate Weber, Tatjana Ždanoka
Sostituti preżenti għall-votazzjoni finali	Daniela Aiuto, Georges Bach, Lynn Boylan, Sergio Gutiérrez Prieto, Dieter-Lebrecht Koch, Joachim Schuster, Csaba Sógor, Neoklis Sylikiotis, Flavio Zanonato, Gabriele Zimmer
Sostituti (skont l-Artikolu 200(2)) preżenti għall-votazzjoni finali	Paul Tang

VOTAZZJONI FINALI B'SEJHA TAL-ISMIJIET FIL-KUMITAT RESPONSABBLI

44	+
ALDE	Enrique Calvet Chambon, Martina Dlabajová, Marian Harkin, Morten Løkkegaard, Yana Toom, Renate Weber
ECR	Arne Gericke, Czesław Hoc
EFDD	Laura Agea, Daniela Aiuto, Tiziana Beghin
GUE/NGL	Lynn Boylan, Neoklis Sylikiotis, Gabriele Zimmer
Green/EFA	Terry Reintke, Tatjana Zdanoka
PPE	Georges Bach, David Casa, Danuta Jazłowiecka, Dieter-Lebrecht Koch, Ádám Kósa, Jérôme Lavrilleux, Jeroen Lenaers, Thomas Mann, Marek Plura, Sofia Ribeiro, Anne Sander, Sven Schulze, Csaba Sógor, Romana Tomc
S&D	Guillaume Balas, Brando Benifei, Vilija Blinkevičiūtė, Ole Christensen, Elena Gentile, Sergio Gutiérrez Prieto, Jan Keller, Javi López, Emilian Pavel, Georgi Pirinski, Joachim Schuster, Paul Tang, Marita Ulvskog, Flavio Zanonato

2	-
ENF	Dominique Martin
NI	Lampros Fountoulis

0	0

Tifsira tas-simboli użati:

+ : favur

- : kontra

0 : astensjoni